

Programma van Toetsing en Afsluiting
Leerjaar 4
Schooljaar 2026 - 2027
Inclusief verwerkt addendum

Bovenbouw PCC Lyceum Fabritiusstraat
vmbo-tl
COHORT 2025 - 2027

1.	Voorwoord	pagina 3
2.	Schoolexamens 2026 - 2027	pagina 4
3.	Examencommissie	pagina 4
4.	Centraal examen 2027	pagina 5
5.	Examenreglement	pagina 7
6.	Cijferbepaling en uitslagregeling	pagina 8
7.	Herkansingsregeling	pagina 9
8.	Toegestane hulpmiddelen	pagina 9
9.	De profielen	pagina 10
10.	Programma van Toetsing en Afsluiting schoolexamen (leerjaar 4)	pagina 11

Bijlagen A t/m S

•	Verdeling PTA leerjaar 3 en 4	pagina 12
•	Samenvatting SE-perioden 4.1, 4.2 en 4.3	pagina 13
•	Nederlands (NE)	pagina 16
•	Engels (EN)	pagina 18
•	Duits (DU)	pagina 20
•	Frans (FA)	pagina 22
•	Wiskunde (WI)	pagina 24
•	Economie (EC)	pagina 25
•	Geschiedenis (GS)	pagina 26
•	Aardrijkskunde (AK)	pagina 27
•	Natuurkunde (NASK-1)	pagina 28
•	Scheikunde (NASK-2)	pagina 29
•	Biologie (BIO)	pagina 30
•	Lichamelijke oefening (LO-1)	pagina 32
•	Praktijkgericht Programma (PGP) (D&P)	pagina 34
•	Praktijkgericht Programma (PGP) (IT)	pagina 35
•	Lichamelijke oefening-2 (LO-2)	pagina 36
•	Maatschappijkunde (Mask)	pagina 37
•	Tekenen (BTE)	pagina 38
•	Profielwerkstuk	pagina 39
•	Loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB)	pagina 39
•	Rekenen	pagina 41

1. VOORWOORD

Geachte ouder(s)/verzorger(s), beste leerling,

Dit boekje bevat de (aanvullende) gegevens die de leerlingen (examenkandidaten) van klas 4 nodig hebben ter voorbereiding op het schoolexamen en het centraal examen.

In de derde klas kregen de kandidaten in de loop van het jaar toetsen en practica die meetellen voor het schoolexamen. In leerjaar 4 wordt hier een vervolg aan gegeven: in november, januari en maart volgen SE-perioden, waarna in april de examentrainingen en het centraal examen in mei volgen.

Ik doe een dringend beroep om de inhoud van dit boekje zorgvuldig te bestuderen en het daarna goed te bewaren. Dit boekje is een vervolg en aanvulling op het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) van vorig jaar en specifiek gericht op de schoolexamens van leerjaar 4. Op onderdelen kan het bij bepaalde vakken afwijken van wat er vorig jaar vermeld stond, dit PTA leerjaar 4 is dan leidend. Dit PTA wordt ook op de website geplaatst.

Mede namens alle collega's wens ik alle examenkandidaten veel succes met de voorbereiding op de komende examens. Alle ouders/verzorgers wens ik veel succes met de ondersteuning en begeleiding van uw zoon/dochter op weg naar zijn/haar diploma.

Dhr. D. Hijne
Examensecretaris

2. SCHOOLEXAMENS 2026 - 2027

De schoolexamens worden afgenomen in drie periodes in de loop van het vierde schooljaar. In de periode voorafgaand aan de SE-periode kunnen handelingsdelen worden afgenomen en praktische opdrachten worden gemaakt. Het inhaalmoment zal plaats vinden in de eerstvolgende week na de betreffende examenperiode. De herkansing (indien van toepassing) is uiterlijk 3 weken na het inhaalmoment.

LEERJAAR 4

Schoolexamen 4.1:

schoolexamenweek	: ma. 26 oktober - vr. 30 oktober 2026
inhaalmoment	: di. 3 november vanaf 8:30 uur
herkansing (mits aangegeven ¹)	: ma. 16 november vanaf 8:30 uur

Schoolexamen 4.2:

schoolexamenweek	: ma. 11 januari - ma. 18 januari 2027
inhaalmoment	: di. 19 januari vanaf 8:30 uur
herkansing (mits aangegeven ¹)	: ma. 1 februari vanaf 8:30 uur

Schoolexamen 4.3:

schoolexamenweek	: vr. 19 maart - do. 25 maart 2027
inhaalmoment	: wo. 31 maart vanaf 8:30 uur
herkansing (mits aangegeven ¹)	: ma. 12 april vanaf 8:30 uur

¹ In het PTA (bijlage A en verder) staat aangegeven of een onderdeel herkansbaar is.
Opgave verloopt via Magister en bij calamiteiten via mail: examen-af@pcc.nu

3. DE EXAMENCOMMISSIE:

Voorzitter:	dhr. R. Ooijevaar
Secretaris:	dhr. D. Hijne
Examinatoren:	vakdocenten die lesgeven in leerjaar 3 en 4.
Adres:	Fabritiusstraat 1, 1816 EA ALKMAAR
	Tel.: 072-5181818

De commissie van beroep:

Dhr. H. Nijdeken	(voorzitter College van Bestuur)
Mevr. L. Oskamp	(voorzitter medezeggenschapsraad)
Adres:	Vondelstraat 41, 1813 BA, Alkmaar
Tel.:	072-5112283

4. CENTRAAL EXAMEN 2027

1E TIJDVAK

DATA CENTRAAL PRAKTISCH EXAMENS (CPE) 2027	
Afname moment	Examen
15 maart t/m 18 mei 2027	CPE beeldende vorming (via schoolrooster)

Datum	Zitting	CENTRAAL EXAMEN TL
Vr. 14 mei 2027	Ochtend	
	Middag	Nederlands
Di. 18 mei 2027	Ochtend	
	Middag	Economie
Wo. 19 mei 2027	Ochtend	Beeldende vorming (tekenen)
	Middag	Engels
Do. 20 mei 2027	Ochtend	
	Middag	Wiskunde
Vr. 21 mei 2027	Ochtend	Aardrijkskunde
	Middag	Frans
Ma. 24 mei 2027	Ochtend	Duits
	Middag	NaSk 2
Di. 25 mei 2027	Ochtend	
	Middag	Geschiedenis
Wo. 26 mei 2027	Ochtend	
	Middag	Biologie
Do. 27 mei 2027	Ochtend	
	Middag	NaSk 1
Vr. 28 mei 2027	Ochtend	
	Middag	Maatschappijkunde

De uitslag na het 1^e tijdvak zal 16 juni 2027 bekend worden gemaakt.

De tijden in deze periode:

- 's morgens van 09.00 - 11.00 uur (11.30)**
- 's middags van 13.30 - 15.30 uur (16.00)**

** (Leerlingen met dyslexie krijgen 30 minuten verlenging van de examentijd, mits op tijd aanwezig)

(Kijk voor meer info over centraal examens op: www.examenblad.nl)

2^e TIJDVAK (HERKANSING CENTRAAL EXAMEN)

Het tweede tijdvak zal zijn op:

- Dinsdag 22 juni tot en met dinsdag 29 juni 2027 (schriftelijke examens)

In maart wordt exact bekendgemaakt welke examens op welke dagen en tijdstippen worden afgenomen. Kijk ook op www.examenblad.nl

De examenafname door de staatsexamencommissie van de aangewezen vakken zal op 24 juni plaats vinden.

De volgende data zijn onder voorbehoud. In de periode maart/april zullen de kandidaten een brief krijgen met daarin de definitieve data.

De definitieve uitslag na het 2^e tijdvak zal 6 juli 2027 bekend worden gemaakt.

De diplomering vindt komend jaar plaats op: **Dinsdag 6 juli 2027**

5. EXAMENREGLEMENT (VERKORTE WEERGAVE EXAMENREGLEMENT)

Inleiding:

1. Gebruikte afkortingen: SE = schoolexamen, CE = centraal examen.
2. De examencommissie wordt gevormd door de vestigingsdirecteur, de secretaris van het eindexamen en een vertegenwoordiging van de docenten die lesgeven in enig jaar waarover het schoolexamen zich uitstrekt.
3. Het vmbo-examen Theoretische Leerweg omvat minimaal zeven theoretische vakken.

Het schoolexamen:

1. De directeur van de vestiging en de secretaris van de examens vormen samen het dagelijks bestuur.
2. De examencommissie oordeelt, nadat de betrokken kandidaat en de examinator zijn gehoord, over het alsnog afleggen van een gemiste toets, herkansing of herziening van een SE-cijfer.
3. Tegen het besluit van het dagelijks bestuur kan beroep worden aangetekend bij de commissie van beroep. Als herkansing of herziening van een SE-cijfer is toegestaan en heeft plaatsgevonden, is geen beroep meer mogelijk.
4. Het programma van toetsing en afsluiting (PTA) wordt in leerjaar 3 in de eerste week van oktober uitgereikt. In dit programma staat aangegeven:
 - i. Welke onderdelen/eindtermen van het examenprogramma in het SE worden getoetst,
 - ii. Hoe de examenstof over de toetsen is verdeeld,
 - iii. Hoe het SE plaatsvindt: mondeling, schriftelijk, d.m.v. practicum,
 - iv. Op welke wijze de beoordeling tot stand komt en meeweegt,
 - v. De tijdsduur van het SE en van een eventuele voorbereiding.
5. Na elke SE-periode ontvangen de kandidaten een cijferoverzicht.
6. De kandidaat die te laat komt voor een schriftelijk tentamen wordt tot 15 minuten na het tijdstip van aanvang toegelaten bij een toetsduur van 60 minuten en tot 30 minuten bij een toetsduur van 80 of 100 minuten.
7. Bij de kandidaat die te laat komt bij een mondeling examen zal in eerste instantie de tijd in mindering worden gebracht op de voorbereidingstijd. Indien de kandidaat dusdanig te laat is dat de voorbereidingstijd is afgelopen dient de kandidaat gelijk met het mondeling te starten.
8. Afwezigheid door ziekte dient vóór 08.30 uur telefonisch gemeld te worden. Voor minderjarige kandidaten dienen de ouders contact met de school op te nemen.
9. Wanneer het resultaat van een gemaakte toets door overmacht beneden verwachting is, kan de kandidaat binnen drie dagen een verzoek tot herkansing indienen bij de examensecretaris. Het dagelijks bestuur beslist.

Het centraal examen:

- Indien een kandidaat om een geldige reden in het eerste tijdvak één of meer toetsen niet kan maken, wordt hem/haar in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het CE in ten hoogste twee vakken te voltooien.
- De kandidaat heeft het recht in het tweede tijdvak deel te nemen aan de herkansing van het CE in één vak. In dit geval geldt het hoogste cijfer behaald in het eerste of tweede tijdvak.
- Een kandidaat die te laat komt, wordt tot uiterlijk een half uur na aanvang van het CE tot het examenlokaal toegelaten.
- Binnen één klokuur na aanvang van de zitting en gedurende het laatste kwartier mag een kandidaat het examenlokaal niet verlaten.
- Deelname aan een schoolexamen of centraal Examen betekent dat het eenmaal gemaakte werk zijn geldigheid behoudt.

Onregelmatigheden:

1. Onregelmatigheden worden behandeld door de secretaris van de examens, deze maakt een proces-verbaal van elke onregelmatigheid.
2. Indien een kandidaat zich aan enig deel van het examen onttrekt of zich aan onregelmatigheden schuldig maakt of zich onttrekt aan het volgen van de lessen volgens het lesrooster, kan de vestigingsdirecteur besluiten maatregelen te nemen.
3. De maatregelen kunnen zijn:
 - i. Het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het SE of het CE;
 - ii. Het ontzeggen van deelname of verdere deelname aan een of meer zittingen van het SE;
 - iii. Het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het SE;
 - iv. Er moet opnieuw examen worden gedaan in door de vestigingsdirecteur aan te wijzen onderdelen.
4. Ontzegging van verdere deelname van het SE houdt automatisch ook ontzegging van deelname aan het CE in.
5. De voorzitter van de examencommissie stelt de kandidaat en zijn/haar ouder(s)/verzorger(s) zo spoedig mogelijk in kennis van de genomen beslissing. Ook informeert deze de Inspectie en de centrale directie.
6. De kandidaat kan binnen drie schooldagen schriftelijk bezwaar aantekenen bij het dagelijks bestuur van de examencommissie. Binnen vijf dagen na ontvangst van het bezwaarschrift deelt het dagelijks bestuur de uitslag schriftelijk mede.
7. De kandidaat kan binnen vijf dagen na ontvangst van de beslissing van het dagelijks bestuur in beroep gaan bij de commissie van beroep. Deze bestaat uit de voorzitter van de centrale directie en de voorzitter van de medezeggenschapsraad.
8. De commissie van beroep beslist binnen twee weken en deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, ouders/verzorgers en inspectie.

Slotbepalingen:

1. In gevallen waarin dit reglement niet voorziet, zowel ten aanzien van het SE als van het CE, beslist de examencommissie.
2. Het hier gepresenteerde reglement is een verkorte weergave van het volledige examenreglement. Het examenreglement ligt voor iedereen ter inzage bij de secretaris van de examens en wordt gepubliceerd op de website. Elke kandidaat wordt geacht dit (verkorte)reglement te kennen.

○ CIJFERBEPALING EN UITSLAGREGELING:

1. De weging van de cijfers voor de verschillende onderdelen staat vermeld bij het programma van toetsing en afsluiting (zie bijlage A en verder).
2. De examinerator drukt zijn/haar eindoordeel voor het SE in elk vak uit in een cijfer afgerond op één decimaal. Het vak CKV wordt beoordeeld met de kwalificatie “voldoende” of “goed”. Voor het vak LO-1 moet aan alle onderdelen voldaan zijn.
3. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een afgerond cijfer zonder decimalen.

Geslaagd is een kandidaat die:

Ten eerste:

- Het gemiddelde van alle centraal examencijfers is tenminste 5,50*
- Voor Nederlands tenminste een eindcijfer 5.

Daarna gelden de volgende criteria:

- Als je eindcijfers 6 of hoger zijn, of,
- Als je één 5 hebt en al je andere cijfers 6 of hoger zijn, of,
- Als je één 4 hebt en al je andere cijfers 6 of hoger zijn, waarvan tenminste één 7 of hoger is, of
- Als je twee 5-en hebt en al je andere cijfers 6 of hoger zijn, waarvan er tenminste één 7 of hoger is

En

- KCKV 1 en Lichamelijke Oefening ‘voldoende’ of ‘goed’ zijn, én
- Het profielwerkstuk ‘voldoende’ of ‘goed’ is.

*Bij de berekening van het gemiddeld centraal examencijfer dient men uit te gaan van het onafgeronde cijfer. Een kandidaat moet ten minste een gemiddelde van 5,50 halen (de eerste decimaal moet een 5 zijn), daarna gelden de overige uitslagbepalingen. Een kandidaat die gemiddeld een 5,48 gehaald heeft, is (in eerste instantie) gezakt.

In de uitslagvergadering kan worden bekeken welk vak er eventueel beduidend kan worden of welk vak herkomst moet worden om alsnog boven de norm van een gemiddelde van 5,50 uit te komen.

Een kandidaat die een vrijstelling heeft voor wiskunde, zal in leerjaar 4 wel een rekentoets moeten afronden. Deze rekentoets is op niveau 2F en wordt gezien als een schoolexamen.

○ DE HERKANSINGSREGELING

- a) De kandidaat heeft het recht één toets uit een SE-periode te herkansen, mits dit is aangegeven in het PTA van het betreffende vak en alle handelingsdelen met een voldoende zijn afgesloten; het hoogste cijfer telt.
- b) De kandidaat heeft het recht in het derde leerjaar een herexamen te doen voor het vak Maatschappijleer. Dit herexamen vindt plaats aan het eind van leerjaar 3.
- c) Uitgezonderd voor herkansing zijn: practica, verslagen, scripties, werkstukken en excursies.

7.1 Ziekte bij herkansing (zowel bij SE als CE)

Bij ziekte dient de kandidaat direct na herstel, persoonlijk contact op te nemen met de examensecretaris voor een nieuwe herkansmogelijkheid. Het dagelijks bestuur van de examencommissie beslist of er sprake is van overmacht. Indien dat het geval is dan mag de leerling alsnog herkansen.

○ TOEGESTANE HULPMIDDELEN BIJ SCHOOL- EN CENTRAAL EXAMEN VMBO 2026 - 2027

Vak	Hulpmiddelen
Alle vakken	Basispakket, bestaande uit: - Schrijfmateriaal incl. millimeterpapier - tekenpotlood - blauw en rood kleurpotlood - liniaal met millimeterverdeling - passer - geometrische driehoek - vlakgum - elektronisch rekenapparaat
Alle schriftelijke examens	Woordenboek Nederlands
Moderne vreemde talen	Woordenboek naar en vanuit de vreemde taal.
Wiskunde	Naast of in plaats van de geometrische driehoek: een windroos. Roosterpapier in cm ²
NaSk 1 en NaSk 2	Door College van Toetsing en Examen goedgekeurd informatiemateriaal, Binas 2 ^e editie

○ PROFIELVAKKEN

De kandidaat doet examen in tenminste één van de volgende profielen:

- Economie
- Techniek
- Zorg & welzijn

Bij deze profielen hoort tenminste één verplicht profielvak en een verplicht profielkeuzevak. Daarbuiten worden drie vakken in het vrije deel gekozen. Zie hiervoor onderstaand schema.

Profiel	Economie	Techniek	Zorg & welzijn
Verplichte vakken	Nederlands Engels Maatschappijleer Profielwerkstuk Kckv LO-1	Nederlands Engels Maatschappijleer Profielwerkstuk Kckv LO-1	Nederlands Engels Maatschappijleer Profielwerkstuk Kckv LO-1
Verplichte profielvak(ken)	Economie	NaSk 1	Biologie
Verplichte profielkeuzevakken (1) ¹	Duits Frans Wiskunde	Wiskunde	Aardrijkskunde Geschiedenis Maatschappijkunde Wiskunde
Vakken in vrije deel (3) ¹	PGP ² & 2 uit overige vakken ³	PGP ² & 2 uit overige vakken ³	PGP ² & 2 uit overige vakken ³

¹ Tussen haakjes het aantal vakken dat gekozen moet worden.

² Praktijkgericht programma

³ Overige vakken zijn:

- Duits
- Frans
- Economie
- Biologie
- NaSk 1
- NaSk 2
- Geschiedenis
- Aardrijkskunde
- Maatschappijkunde
- BTE (beeldende vorming & tekenen)
- LO-2

○ PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING (PTA)

Voor de volledigheid gelden zowel het PTA dat vorig jaar is uitgedeeld (cohort 2025 - 2027) als dit aanvullende PTA (addendum). Indien inleverdata worden overschreden, dan zal de kandidaat alsnog het ontbrekende deel moeten afronden. Voor de overige informatie per vak gelden de PTA's. Deze staan ook ter inzage op de website. In dit aanvullende PTA staan de PTA's inclusief wijzigingen voor alle vakken in leerjaar 4. In de eerste bijlage staan de percentages (gewicht SE) welke in leerjaar 3 zijn afgesloten en het gewicht van de SE's die in leerjaar 4 afgesloten worden.

Bijlage overzicht PTA

Bijlage

Cohort 2025-2027		Leerjaar 3					Leerjaar 4								
Vak	gewicht in %	SE 3.1	SE 3.2	SE 3.3	SE 3.4	totaal lj 3	SE 4.1		SE 4.2		SE 4.3		totaal lj 4	Totaal SE	
Nederlands		5	10	10	10	35	15		25		25		65	100	
Engels		5	5	5	5 + 5	25	15		20		10 + 10 + 20		75	100	
Duits		5	7	-	8	20	25		30		25		80	100	
Frans		5	7	-	8	20	25		30		25		80	100	
Wiskunde		4	7	7	7	25	25		25		25		75	100	
Economie		7	7	7	7	28	24		24		24		72	100	
Geschiedenis		5	5	5	7 + 8	30	20		25		25		70	100	
Aardrijkskunde		10	10	5	15	40	20		20		20		60	100	
Nask 1		5	10	5	5 + 5	30	20		20		20 + 10		70	100	
Nask 2		5	5	10	5	25	20		20		20 + 15		75	100	
Biologie		5	5	10	15	35	20		15		15 + 15		65	100	
PGP (D&P)	7	7	-	7	7	28	25		25		11		11	72	100
PGP (IT)							36		18		18		70	100	
BTE	Eindcijfer BTE leerjaar 3 telt 5% mee					5	15	20	20	10	10	20		95	100
Maatschappijkunde							30		35		35		100	100	
LO 2							20	20	20	20	10	10	100	100	
LO 1	LO 1 moet voldoende zijn afgesloten														
KCKV	25	25	25	25		100								100	
Maatschappijleer	20	20	25	20 + 15		100								100	

Voor het totale PTA geldt:

- Zowel het PTA van leerjaar 3 als dit addendum in leerjaar 4 zijn leidend voor het volledige schoolexamenprogramma.
- Dinsdag 20 april 2027 dienen alle onderdelen van het PTA voor 100% afgerond te zijn.
- Voor opdrachten geldt dat deze ingeleverd en beoordeeld worden volgens het PTA.
- CKV, het profielwerkstuk en LO zijn met tenminste een voldoende afgerond.
- Maatschappijleer is met eindcijfer 6 of hoger in leerjaar 3 afgerond.

Klik op het [blauw](#) gearceerde deel voor het volledig examenprogramma via [vmbo TL in 2027 - Examenblad](#)

Samenvatting SE-periode 4.1 maandag 26 oktober tot en met vrijdag 30 oktober 2026							
Vak	Stofaanduiding	Toetsvorm	Tijdsduur (in min.)	Gewicht	Herkansing	Beoordeling	Opmerkingen
Nederlands	Kijk- en luistervaardigheid buiten de SE-week om						Zie bijlage A
Engels	Schrijfvaardigheid	Schriftelijk	100	15%	Ja	Cijfer	Zie bijlage B
Duits	Schrijfvaardigheid	Schriftelijk	60	25%	Ja	Cijfer	Zie bijlage C
	Buiten de schriftelijke toets in deze periode ook een handelingsdeel						Zie bijlage C
Frans	Schrijfvaardigheid	Schriftelijk	60	25%	Ja	Cijfer	Zie bijlage D
Wiskunde	Statistiek, verbanden en meetkunde	Schriftelijk	100	25%	Ja	Cijfer	Zie bijlage E
Economie	Consumptie en internationale ontwikkeling	Schriftelijk	100	25%	Ja	Cijfer	Zie bijlage F
Geschiedenis	Historisch overzicht van 1918 tot 1945	Schriftelijk	100	20%	Ja	Cijfer	Zie bijlage G
Aardrijkskunde	Water	Schriftelijk	100	20%	Ja	Cijfer	Zie bijlage H
NaSk 1	Geluid & Elektrische energie	Schriftelijk	100	20%	Ja	Cijfer	Zie bijlage I
NaSk 2	Bouw van materie & Productonderzoek	Schriftelijk	100	20%	Ja	Cijfer	Zie bijlage J
Biologie	Regeling, zintuigen & gedrag	Schriftelijk	100	20%	Ja	Cijfer	Zie bijlage K
Maatschappijkunde	Werk en pluriforme samenleving	Schriftelijk	100	30%	Ja	Cijfer	Zie bijlage P
BTE	Geen schriftelijke toets in deze periode, wel een handelingsdeel						Zie bijlage Q

Voor verdere uitleg zie bijlage A en verder

Samenvatting SE-periode 4.2 maandag 11 januari tot en met maandag 18 januari 2027							
Vak	Stofaanduiding	Toetsvorm	Tijdsduur (in min.)	Gewicht	Herkansing	Beoordeling	Opmerkingen
Nederlands	Mondelinge taalvaardigheid	Mondeling	20	25%	Nee	Cijfer	Zie bijlage A
Engels	Gespreksvaardigheid	Mondeling	15	20%	Nee	Cijfer	Zie bijlage B
Duits	Gespreksvaardigheid	Mondeling	20	30%	Nee	Cijfer	Zie bijlage C
Frans	Gespreksvaardigheid	Mondeling	20	30%	Nee	Cijfer	Zie bijlage D
Wiskunde	Grafieken, vergelijkingen, rekenen en vlakke figuren	Schriftelijk	100	25%	Ja	Cijfer	Zie bijlage E
Economie	Arbeid & productie en Internationale ontwikkeling	Schriftelijk	100	25%	Ja	Cijfer	Zie bijlage F
Geschiedenis	Staatsinrichting	Schriftelijk	100	25%	Ja	Cijfer	Zie bijlage G
Aardrijkskunde	Bevolking en ruimte	Schriftelijk	100	20%	Ja	Cijfer	Zie bijlage H
NaSk 1	Kracht en veiligheid	Schriftelijk	100	20%	Ja	Cijfer	Zie bijlage I
NaSk 2	Chemie en industrie Basischemie voor beroep	Schriftelijk	100	20%	Ja	Cijfer	Zie bijlage J
Biologie	Planten en voeding	Schriftelijk	100	15%	Ja	Cijfer	Zie bijlage K
Maatschappijkunde	Media en politiek	Schriftelijk	100	35%	Ja	Cijfer	Zie bijlage P
BTE	Geen schriftelijke toets in deze periode, wel een handelingsdeel						Zie bijlage Q

Voor verdere uitleg zie bijlage A en verder

Samenvatting SE-periode 4.3 vrijdag 19 maart tot en met donderdag 25 maart 2027							
Vak	Stofaanduiding	Toetsvorm	Tijdsduur (in min.)	Gewicht	Herkansing	Beoordeling	Opmerkingen
Nederlands	Lezen & schrijven	Schriftelijk	100	25%	Ja	Cijfer	Zie bijlage A
Engels	Leesvaardigheid	Schriftelijk	60	10%	Ja	Cijfer	Zie bijlage B
	Kijk- en luistervaardigheid buiten de SE-week om						Zie bijlage B
	Buiten de schriftelijke toets in deze periode ook een handelingsdeel						Zie bijlage B
Duits	Kijk- en luistervaardigheid buiten de SE-week om						Zie bijlage C
Frans	Kijk- en luistervaardigheid buiten de SE-week om						Zie bijlage D
Wiskunde	Geheel curriculum	Schriftelijk	100	25%	Ja	Cijfer	Zie bijlage E
Economie	Overheid en bestuur	Schriftelijk	100	25%	Ja	Cijfer	Zie bijlage F
Geschiedenis	Historisch overzicht van 1945 tot nu	Schriftelijk	100	25%	Ja	Cijfer	Zie bijlage G
Aardrijkskunde	Weer en klimaat	Schriftelijk	100	20%	Ja	Cijfer	Zie bijlage H
NaSk 1	Elektrische energie, veiligheid en constructies	Schriftelijk	100	20%	Ja	Cijfer	Zie bijlage I
NaSk 2	Water, zuren en basen & productieprocessen	Schriftelijk	100	20%	Ja	Cijfer	Zie bijlage J
Biologie	Het lichaam in stand houden	Schriftelijk	100	15%	Ja	Cijfer	Zie bijlage K
Maatschappijkunde	Criminaliteit en politiek	Schriftelijk	100	35%	Ja	Cijfer	Zie bijlage P
BTE	Beeldende begrippen & kunstbeschouwing	Schriftelijk	100	20%	Ja	Cijfer	Zie bijlage Q

Voor verdere uitleg zie bijlage A en verder

		Totale gewicht SE 3 ^e jaar			35%			
SE	Examenleenheid	Code	Toetsvorm	Tijdsduur (in min.)	Gewicht	Herkansbaar	Beoordeling	Opmerkingen
4.1	Kijk- & luistervaardigheid	NE/K/1/2/4 NE/V/1/3	Schriftelijk	45	15%	Nee	Cijfer	Wordt buiten de SE-week afgenomen
4.2	Mondelinge taalvaardigheid	NE/K/2/3/5 NE/K8 NE/V3	Mondeling	20	25%	Nee	Cijfer	
	Fictiedossier	NE/K/2/3/5 NE/K8 NE/V3	Praktisch	n.v.t.			V/NV*	Zie toelichting
4.3	Lees- & schrijfvaardigheid	NE/K/2/3/6 NE/K7 NE/V/1/2/3	Digitaal	100	25%	Ja	Cijfer	
		Totale gewicht SE 4 ^e jaar			65%			

Toelichting Nederlands

Fictiedossier

Het fictiedossier is een digitaal dossier op Google Drive op het schoolaccount van de leerling. Deze map, genoemd: *-Eigen naam - Fictiedossier Nederlands -*, wordt gedeeld met de betreffende docent Nederlands.

De inhoud van het fictiedossier (zowel leerjaar 3 als leerjaar 4) vormt de basis voor het mondelinge examen 4.2.

Fictiedossier

Klas 4

Onderdeel	Beoordeling	Inleverdata	
		Klas f4ta en f4tc	Klas f4tb en f4td
7. Opdracht 'Exposure' (kort verhaal)	V/NV*	7 september 2026	12 oktober 2026
8. Opdracht kort verhaal (zelfgekozen)	V/NV*	21 september 2026	23 oktober 2026
9. Verslag zelfgekozen boek 3	V/NV*	30 oktober 2026	2 oktober 2026
10. Filmverslag & fictie-opdracht	V/NV*	17 december 2026	17 december 2026
11. Leesautobiografie	V/NV*	5 januari 2027	5 januari 2027

* V = Voldaan NV = Niet Voldaan

Alle onderdelen dienen uiterlijk 17 december 2026 voldaan te zijn om deel te kunnen nemen aan het mondelinge examen 4.2. met uitzondering van 11. Leesautobiografie, deze dient uiterlijk 5 januari 2027 voldaan te zijn.

		Totale gewicht SE 3 ^e jaar			25%			
SE	Exameneenheid	Code	Toetsvorm	Tijdsduur (in min.)	Gewicht	Herkansbaar	Beoordeling	Opmerkingen
4.1	Schrijfvaardigheid 1. Email/brief 2. Tekst/Compositie Schrijven	EN/K/3/7 EN/V5	Schriftelijk	100	15%	Ja	Cijfer	Toegestaan: eigen woordenboek NE-EN en EN-NE
4.2	Spreek- en gespreksvaardigheid	EN/K/3/6 EN/V5	Mondeling	15	20%	Nee	Cijfer	
4.3	Leesvaardigheid	EN/K/3/4 EN/V/1/5	Schriftelijk	60	10%	Ja	Cijfer	Toegestaan: eigen woordenboek NE-EN en EN-NE
	Fictiedossier	EN/K3 EN/V/1/5	Schriftelijk	n.v.t	10%	Nee	Cijfer	Zie toelichting. Toegestaan: eigen woordenboek NE-EN en EN-NE
4.3	Kijk- en luistervaardigheid	EN/K/3/5 EN/V5	Digitaal	60	20%	Ja	Cijfer	Wordt buiten de SE-week afgenomen
		Totale gewicht SE 4 ^e jaar			75%			

Toelichting Engels

Taalportfolio Engels klas 4

Fictiedossier 1 en 2:

Fictiedossier 1 wordt afgesloten met een open vragen toets tijdens de reguliere lessen. Leerlingen reflecteren op het boek dat gelezen is en substantiëren hun mening en oordeel met feiten uit het literair werk. Het gebruik van aantekeningen en notities is toegestaan. Keuze van het literairwerk en/of korte verhalen geschiedt in overleg met de docent en wordt beoordeeld op: inhoud, taal en op reflectie en analyse.

Fictiedossier 2 bestaat uit het lezen van een tweede literairwerk (roman of korte verhalen).

Deadline(s) Fictiedossiers

- Fictiedossier 1 1 december 2026
- Fictiedossier 2 2 april 2027

Het gemiddelde van de beoordeling van de fictiedossiers 1 en 2 telt 10% mee in het PTA.

Spreek- en gespreksvaardigheid

De kandidaat bespreekt **fictiedossier 1** en een gelezen artikel. De kandidaat krijgt 20 minuten voor aanvang het artikel te lezen.

		Totale gewicht SE 3 ^e jaar			20%			
SE	Exameneenheid	Code	Toetsvorm	Tijdsduur (in min.)	Gewicht	Herkansbaar	Beoordeling	Opmerkingen
4.1	Schrijfvaardigheid	DU/K/2/3/7 DU/V/2/3/5	Schriftelijk	60	25%	Ja	Cijfer	Op basis van materiaal dat in de les wordt aangeboden schrijft de leerling een brief die past bij de behandelde thema's Toegestaan: eigen woordenboek NE-DU en DU-NE
	Portfolio schrijfvaardigheid		Schriftelijk	n.v.t.			V/NV*	Zie toelichting
4.2	Gespreksvaardigheid	DU/K/1/2/6 DU/V3	Mondeling	20	30%	Nee	Cijfer	10 minuten individueel, 10 minuten in tweetallen
4.3	Kijk- en luistervaardigheid	DU/K/2/5 DU/V3	Digitaal	60	25%	Ja	Cijfer	Wordt buiten de SE-week afgenomen
		Totale gewicht SE 4 ^e jaar			80%	* V = Voldaan NV = Niet Voldaan (alle onderdelen dienen voldaan te zijn)		

Toelichting Duits

Beoordeling portfolio schrijfvaardigheid

Van het portfolio wordt verwacht dat:

- Alle gemaakte oefenbrieven aanwezig zijn,
- Het extra materiaal (grammaticaopdrachten, leesteksten enz.) aanwezig is.

Het portfolio dient compleet te zijn, er verzorgd uit te zien en uiterlijk 19 oktober 2026 ingeleverd te worden.
Het portfolio moet voldaan zijn om deel te kunnen nemen aan SE 4.1.

Beoordelingscriteria

Spreek- en gespreksvaardigheid: Het cijfer voor dit onderdeel is gebaseerd op uitspraak en gespreksvaardigheid en de mate van voorbereiding.
Het beoordelingsformulier wordt vooraf kenbaar gemaakt en besproken.

Bij het SE 4.2 (mondeling) mogen de leerlingen alleen tijdens de voorbereiding gebruik maken van een woordenboek en niet tijdens het mondeling.

		Totale gewicht SE 3 ^e jaar			20%			
SE	Exameneenheid	Code	Toetsvorm	Tijdsduur (in min.)	Gewicht SE	Herkansbaar	Beoordeling	Opmerkingen
4.1	Schrijfvaardigheid: Het schrijven van (in)formele brieven en e-mails	FA/K/2/3/7 FA/V/2/3/5	Schriftelijk	60	25%	Ja	Cijfer	Op basis van materiaal dat in de les wordt aangeboden schrijft de leerling brieven en/of e-mails die passen bij de behandelde thema's. Toegestaan: eigen woordenboek NE-FA en FA-NE
4.2	Gespreksvaardigheid	FA/K/1/2/6 FA/V3	Mondeling	20	30%	Nee	Cijfer	10 minuten individueel & 10 minuten in tweetallen
4.3	Kijk- en luistervaardigheid	FA/K/2/5 FA/V3	Digitaal	60	25%	Ja	Cijfer	Wordt buiten de SE-week afgenomen
		Totale gewicht SE 4 ^e jaar			80%			

Toelichting Frans

Handelingsdeel

In klas 4 leest de leerling een boek (klassikaal; leesvaardigheidstraining), kijkt een film (klassikaal; luister-kijkvaardigheidstraining)
Over het boek en de film wordt een verwerkingsopdracht gemaakt.

Beoordelingscriteria

Spreek- en gespreksvaardigheid: Het cijfer voor dit onderdeel is gebaseerd op uitspraak en gespreksvaardigheid.
Het beoordelingsformulier wordt vooraf kenbaar gemaakt en besproken.

Bij het SE 4.2 (mondeling) mogen de leerlingen alleen tijdens de voorbereiding gebruik maken van een woordenboek en niet tijdens het mondeling.

		Totale gewicht SE 3 ^e jaar			25%			
SE	Exameneenheid	Code	Toetsvorm	Tijdsduur (in min.)	Gewicht SE	Herkansbaar	Beoordeling	Opmerkingen
4.1	Statistiek Wiskundige verbanden Meetkunde	WI/K/3/4/5 WI/K/6/7/8 WI/V/1/3/4	Schriftelijk	100	25%	Ja	Cijfer	Getal & Ruimte 4 vmbo - KGT H1 Statistiek H2 Verbanden H3 Afstanden en hoeken
4.2	Grafieken Vergelijkingen Rekenen Vlakke figuren	WI/K/3/4/5 WI/K/6/7/8 WI/V/1/4	Schriftelijk	100	25%	Ja	Cijfer	Getal & Ruimte 4 vmbo - KGT H4 Grafieken vergelijkingen H5 Rekenen/meten/schatten H6 Vlakke figuren
4.3	Geheel curriculum	WI/K/3/4/5 WI/K/6/7/8 WI/V/1/3/4	Schriftelijk	100	25%	Ja	Cijfer	Getal & Ruimte 4 vmbo - KGT H5 t/m H8
		Totale gewicht SE 4 ^e jaar			75%			

		Totale gewicht SE 3 ^e jaar			28%			
SE	Exameneenheid	Code	Toetsvorm	Tijdsduur (in min.)	Gewicht SE	Herkansbaar	Beoordeling	Opmerkingen
4.1	Consumptie Internationale ontwikkeling	EC/K/4a/4b EC/K/7/8	Schriftelijk	100	24%	Ja	Cijfer	Uit de methode Pincode: H1, H2 en H8
4.2	Arbeid en productie Internationale ontwikkeling	EC/K/5a/5b EC/K7	Schriftelijk	100	24%	Ja	Cijfer	Uit de methode Pincode: H3, H4 en H7
4.3	Overheid en bestuur	EC/K6 EC/K/V1	Schriftelijk	100	24%	Ja	Cijfer	Uit de methode Pincode: H5 en H6
		Totale gewicht SE 4 ^e jaar			72%			

		Totale gewicht SE 3 ^e jaar			30%			
SE	Exameneenheid	Code	Toetsvorm	Tijdsduur (in min.)	Gewicht SE	Herkansbaar	Beoordeling	Opmerkingen
4.1	Historisch overzicht van 1918 tot 1945	GS/K/3/10 GS/V/5/7 GS/V/8/9	Schriftelijk	100	20%	Ja	Cijfer	
4.2	Staatsinrichting	GS/K/3/5 GS/K10 GS/V/5/7 GS/V/8/9	Schriftelijk	100	25%	Ja	Cijfer	
4.3	Historisch overzicht van 1945 tot nu	GS/K/3/5 GS/K10 GS/V/5/7 GS/V/8/9	Schriftelijk	100	25%	Ja	Cijfer	
		Totale gewicht SE 4 ^e jaar			70%			

		Totale gewicht SE 3 ^e jaar			40%			
SE	Exameneenheid	Code	Toetsvorm	Tijdsduur (in min.)	Gewicht SE	Herkansbaar	Beoordeling	Opmerkingen
4.1	Water	AK/K/3/6 AK/V/3/7/8	Schriftelijk	100	20%	Ja	Cijfer	De wereld van MAX 4KGT: Hoofdstuk 1
4.2	Bevolking en ruimte	AK/K/3/8 AK/V/5/7/8	Schriftelijk	100	20%	Ja	Cijfer	De wereld van MAX 4KGT: Hoofdstuk 2
4.3	Weer en klimaat	AK/K/3/4 AK/V/1/7/8	Schriftelijk	100	20%	Ja	Cijfer	De wereld van MAX 4KGT: Hoofdstuk 3
		Totale gewicht SE 4 ^e jaar			60%			

		Totale gewicht SE 3 ^e jaar			30%			
SE	Exameneenheid	Code	Toetsvorm	Tijdsduur (in min.)	Gewicht SE	Herkansbaar	Beoordeling	Opmerkingen
4.1	Geluid Elektrische energie	NASK1/K1/2 NASK1/K/3 NASK1/K/8 NASK1/K/5	Schriftelijk	100	20%	Ja	Cijfer	H8 Geluid H9 Schakelingen
4.2	Kracht en veiligheid	NASK1/K1/2 NASK1/K/3 NASK1/K/9	Schriftelijk	100	20%	Ja	Cijfer	H10 Krachten en constructies
4.3	Elektrische energie Veiligheid in het verkeer Constructies	NASK1/K1/2 NASK1/K3/5 NASK1/V1/2	Schriftelijk	100	20%	Ja	Cijfer	H11 Elektriciteit en magnetisme H12 Veiligheid en verkeer
	Praktische vaardigheden	NASK1/V1/2	Praktisch + schriftelijk	120	10%	Nee	Cijfer	Praktische eindtoets met betrekking tot H2, H3, H8, H9, H10, H11 en H12 In de week van 29 maart 2027
		Totale gewicht SE 4 ^e jaar			70%			

		Totale gewicht SE 3 ^e jaar			25%			
SE	Exameneenheid	Code	Toetsvorm	Tijdsduur (in min.)	Gewicht SE	Herkansbaar	Beoordeling	Opmerkingen
4.1	Bouw van materie Productonderzoek	NASK2/K/11 NASK2/V/2	Schriftelijk	100	20%	Ja	Cijfer	H7 Stoffen en deeltjes (\$1 t/m 6) H8 Verbrandingen (\$1 t/m 6)
4.2	Chemie en industrie Basischemie voor vervolgopleidingen en beroep Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie	NASK2/K/9 NASK2/K/10 NASK2/V/3	Schriftelijk	100	20%	Ja	Cijfer	H9 Zouten (\$1 t/m 6) H6 Metalen (\$1 t/m 4)
4.3	Water, zuren en basen Productieprocessen	NASK2/K/7 NASK2/V/1	Schriftelijk	100	20%	Ja	Cijfer	H10 Zuren en basen (\$1 t/m 5) H11 Koolstofchemie (\$1 t/m 5)
	Praktische vaardigheden	NASK2/K/3 NASK2/K/6 NASK2/V/4	Praktisch	100	15%	Nee	Cijfer	Practicumtoets In de week van 29 maart 2027
		Totale gewicht SE 4 ^e jaar			75%			

		Totale gewicht SE 3 ^e jaar			35%			
SE	Exameneenheid	Code	Toetsvorm	Tijdsduur (in min.)	Gewicht SE	Herkansbaar	Beoordeling	Opmerkingen
4.1	Regeling, zintuigen en gedrag	BI/K/2/3/4 BI/K/11 BI/V/2/4	Schriftelijk	100	20%	Ja	Cijfer	Thema 8: Gedrag Thema 10: Regeling Thema 11: Zintuigen
4.2	Planten en voeding	BI/K/2/3/4 BI/K/5/6/10 BI/K/12/13 BI/V4	Schriftelijk	100	15%	Ja	Cijfer	Thema 9: Planten Thema 12: Voeding en vertering
4.3	Het lichaam in stand houden	BI/K/2/3/4 BI/K/5/6/9 BI/K10 BI/V/1/4	Schriftelijk	100	15%	Ja	Cijfer	Thema 13: Transport en afweer Thema 14: Gaswisseling en uitscheiding
	Praktische opdrachten en verslagen	BI/K/2/3/4 BI/K/5/6/9 BI/K/10/11 BI/K/12/13 BI/V/1/2/4	Praktisch	n.v.t.	15%	Nee	Cijfer	Zie toelichting
		Totale gewicht SE 4 ^e jaar			65%			

Toelichting biologie

Praktische opdrachten en verslagen

Onderdeel	Beoordeling
1. Onderzoek gedrag	Cijfer
2. Verslag voeding en vertering	Cijfer
3. Snijpracticum	Cijfer
4. Tekeningen met behulp van de microscoop	Cijfer

De vier becijferde onderdelen wegen even zwaar in de bepaling van het cijfer.

SE	Exameneenheid	Code	Toetsvorm	Tijdsduur	Herkansbaar	Beoordeling*	Opmerkingen
4.1	Atletiek: <i>Hardlopen</i> Turnen: <i>Zwaaien</i> <i>Balanceren</i> <i>Springen</i> Zwemmen	LO1/K/2/3/4 LO1/K/5/7	Praktisch	n.v.t.	Nee	O/V/G	Afsluiten tijdens Triatlon
4.2	Sport en samenleving: <i>Spelleider</i> <i>Lesgeven aan klasgenoten</i>	LO1/K/1/2/3	Praktisch	n.v.t.	Nee	O/V/G	Afsluiten in de binnenperiode
4.3	Bewegen op en/of maken van muziek	LO1/K/1/2/3 LO1/K6	Praktisch	n.v.t.	Nee	O/V/G	Voorstelling maken omtrent dans en bewegen, afgesloten in de binnenperiode

* O(nvoldoende), V(olddoende) of G(oed)

Zie toelichting op volgende pagina

Informatie LO-1

Deelname aan de les lichamelijke opvoeding

Van iedere kandidaat wordt verwacht dat hij zich tijdens de les actief opstelt en dat hij een positieve bijdrage levert aan de les. Tijdens het afsluiten van praktijkonderdelen wordt gekeken naar de inzet en naar de vooruitgang van de kandidaat.

Blessure (kortstondig)

Indien een leerling een kortstondige blessure heeft, geeft de leerling dit voorafgaand aan de les aan bij de lesgevende docent lichamelijke opvoeding. De leerling geeft dit aan door middel van een brief van de ouders waarin staat vermeld wat de reden van de blessure is en welke blessure de leerling heeft. De leerling neemt in dit geval altijd zijn gymspullen mee naar de les. Afhankelijk van de situatie overleggen docent en leerling op welke manier de leerling deelneemt aan de les.

Blessure (langdurig)

Indien een leerling langdurig (langer dan drie lessen lichamelijke opvoeding) geblesseerd is, geeft de leerling door middel van een brief aan bij de lesgevende docent wat de blessure inhoudt en hoe lang de blessure duurt. De docent geeft de leerling in dit geval theorieopdrachten. De leerling wordt geacht zich aan het begin en aan het einde van iedere les bij de docent te melden en kan tijdens de les in het open leercentrum aan de theorieopdrachten werken. Deze opdrachten worden gemaakt ter compensatie van de gemiste praktijkonderdelen.

Afsluiten praktijk

Buitenperiode (vanaf start schooljaar tot de herfstvakantie en vanaf de meivakantie t/m zomervakantie)

De onderdelen softbal en de triatlon worden afgesloten in de buitenperiode van het schooljaar.

Binnenperiode (vanaf de herfstvakantie tot en met de meivakantie)

De shuttlerun-test, volleybal, basketbal, turnen, bewegen op muziek, frisbee, atletiek, het lesgeven aan klasgenoten en de sportoriëntatie (lesvoorbereiding en verdieping in de sport) worden gedurende de binnenperiode afgesloten.

Noot:

Tijdens de lessen worden ook inzet, (sportief) gedrag, samenwerking en acceptatie/respecteren van (andermans) beperkingen bekeken. De handelingsdelen worden in de lessen afgesloten.

		Totale gewicht SE 3^e jaar			28%			
SE	Exameneenheid	Code	Toetsvorm	Tijdsduur	Gewicht	Herkansbaar	Beoordeling	Opmerkingen
	Instructiefilm	B4/B C14	Praktisch	7 weken	25%	Nee	Cijfer	Uiterlijke inleverdatum: 19 oktober 2026
	Lokaal van de toekomst	B10 C12/15	Praktisch	7 weken	25%	Nee	Cijfer	Uiterlijke inleverdatum: 18 december 2026
	Organiseren van een activiteit	B5/7/11 C17	Praktisch	6 weken	11%	Nee	Cijfer	Uiterlijke inleverdatum: 19 februari 2027
	Drones	B9 C17	Praktisch	4 weken	11%	Nee	Cijfer	Uiterlijke inleverdatum: 2 april 2027
		Totale gewicht SE 4^e jaar			72%			

		Totale gewicht SE 3 ^e jaar			28%			
SE	Examenenheid	Code	Toetsvorm	Tijdsduur	Gewicht	Herkansbaar	Beoordeling	Opmerkingen
	Vakkanjers	B/4/8/9/10 B11 C13/14	Praktisch	12 weken	36%	Nee	Cijfer	Uiterlijke inleverdatum: 4 december 2026
	Lego spike	C/15/17	Praktisch	4 weken	18%	Nee	Cijfer	Uiterlijke inleverdatum: Groep 1: 5 februari 2027 Groep 2: 2 april 2027
	3D ontwerpen en printen	B/8/11 C/12/16	Praktisch	6 weken	18%	Nee	Cijfer	Uiterlijke inleverdatum: Groep 1: 2 april 2027 Groep 2: 5 februari 2027
		Totale gewicht SE 4 ^e jaar			72%			

SE	Exameneenheid	Code	Toetsvorm	Tijdsduur (in min.)	Gewicht	Herkansbaar	Beoordeling	Opmerkingen
	Doelspelen: <i>Voetball & Basketbal</i>	LO2/K1/3/4	Praktisch	540	20%	Nee	Cijfer	
	Terugslagspel: <i>Volleybal & Badminton</i> Honkloopspel: <i>Softbal</i> Tikspellen	LO2/K/1/3/4	Praktisch	540	20%	Nee	Cijfer	
	Turnen: <i>Springen</i> Bewegen, samenleven en gezondheid: <i>Trainingsprogramma</i>	LO2/K/3/5 LO2/K11	Praktisch	540	20%	Nee	Cijfer	
	Bewegen op muziek: <i>Spinning & Kickfun</i>	LO2/K/2/3/6	Praktisch	180	20%	Nee	Cijfer	
	Atletiek: <i>Duurloop</i> <i>Kogelstoten</i> <i>Verspringen</i> Zelfverdediging: <i>Kickboksen</i>	LO2/K/2/3/8	Praktisch	540	10%	Nee	Cijfer	
	Bewegen en regelen: <i>Toernooivorm & Lesgeven</i> Actuele bewegingsactiviteit Beroepspraktijkvorming	LO2/K/1/2/3 LO2/K/8/9 LO2/K/12	Praktisch/ schriftelijk	Gedurende het gehele jaar	10%	Nee	Cijfer	
Totale gewicht SE					100%			

SE	Examenleenheid	Code	Toetsvorm	Tijdsduur (in min.)	Gewicht SE	Herkansbaar	Beoordeling	Opmerkingen
4.1	Examenkaternen Werk Pluriforme Samenleving	ML2/K/5/6 ML2/V/1/2/ 3	Schriftelijk	100	30%	Ja	Cijfer	- Examenkaternen - Aanvullende reader AMV
4.2	Examenkaternen Media Politiek hoofdstuk 1 t/m 4	ML2/K/4/7 ML2/V/1/2/ 3	Schriftelijk	100	35%	Ja	Cijfer	- Examenkaternen - Aanvullende reader AMV
4.3	Examenkaternen Criminaliteit Politiek	ML2/K/4/8 ML2/V/1/2/ 3	Schriftelijk	100	35%	Ja	Cijfer	- Examenkaternen - Aanvullende reader AMV
Totale gewicht SE					100%			

SE	Exameneenheid	Code	Toetsvorm	Periode	Tijdsduur (in min.)	Gewicht	Herkansbaar	Beoordeling	Opmerkingen
	Eindcijfer BTE klas 3	BV/K/1/3	Praktisch/ schriftelijk	Klas 3	n.v.t.	5%	Nee	Cijfer	De leerling houdt gedurende het jaar, tot aan het CPE, zijn beeldend proces bij in een kunstdossier/dummie: • Mindmaps • Schetsen • Materialen onderzoek • Collages • ...
	Poster/affiche, 2 dimensionaal	BV/K1 t/m K8 BV/V/1/2	Praktisch	7 september tot 23 oktober	450	15%	Nee	Cijfer	
	Schilderij n.a.v. thema (In de stijl van...)	BV/K1 t/m K8 BV/V/1/2	Praktisch	2 november tot 16 december	540	20%	Nee	Cijfer	
	Tekenen naar waarneming: 1. Model of dieren 2. Stilleven	BV/K1 t/m K8 BV/V/1/2	Praktisch	4 januari tot 12 februari	360	20%	Nee	Cijfer	
	Kunstdossier/dummie	BV/K/1/2/3 BC/K/7/8 BV/V/1/2/3	Schriftelijk	8 tot 12 maart	450	20%	Nee	Cijfer	Het Kunstdossier/dummie wordt bij de docent ingeleverd (digitaal en schriftelijk)
4.3	Beeldende begrippen & Kunstbeschouwing	BV/K1 t/m K8	Schriftelijk	SE 4.3	100	20%	Ja	Cijfer	Begrippenlijst en <i>Boeken: Zienderogen Kunst + Beeldende Begrippen</i>
Totale gewicht SE						100%			

Leerjaar	Stofaanduiding	Bewijsvorm	Tijdsduur In uren	Beoordeling*	Opmerkingen
3	- Kijken film 'het mbo' - Voorbereiden, bezoek aan en reflectie op de PCC beroepenmarkt - Werken aan portfolio - Oriënteren op vakkenpakketkeuze en profielkeuze - Maatschappelijke stage (3 dagen) - Driehoeksgesprekken (tweemaal)	Verwerking in de vorm van: opdrachten, gesprekken, werkvellen en portfolio	30-50u	V/NV V/NV V/NV V/NV V/NV	De verwerking van de stof in de vorm van opdrachten, werkvellen of het portfolio wordt uitgevoerd in of rondom de mentormomenten, LOB-ochtenden, de beroepenmarkt of in dialoog met de decaan of ouders
Leerjaar	Stofaanduiding	Bewijsvorm	Tijdsduur In uren	Beoordeling*	Opmerkingen
4	- Uitleg over aanmelding & intake MBO/havo - Maken tijdlijn oriëntatie - Minimaal één bezoek van/aan... - PCC Beroepenmarkt - MBO leerlingbezoekdagen - Open dag(en) - Meeloopdag(en) - Excursies - Werken aan portfolio - Gesprek over opleidingskeuze - Driehoeksgesprek (eenmaal)	Verwerking in de vorm van: opdrachten, gesprekken, werkvellen en portfolio.	30-50u	V/NV V/NV V/NV V/NV V/NV V/NV	De verwerking van de stof in de vorm van opdrachten, werkvellen of het portfolio wordt uitgevoerd in of rondom de mentormomenten, LOB-ochtenden, de beroepenmarkt of in dialoog met de decaan of ouders

* V = Voldaan NV = Niet Voldaan
(alle onderdelen dienen voldaan te zijn)

Omschrijving

LOB heeft als grote overkoepelende doel de leerlingen te helpen zo snel mogelijk te ontdekken waar zijn/haar persoonlijke kracht en interesse ligt. Het hele programma is gebaseerd op de praktijkgerichte LOB-cyclus van loopbaansturing naar ervaren naar reflecteren en weer naar een volgende opdracht. In die hoedanigheid wordt LOB ook (in)direct gekoppeld aan PGP. Op die manier wordt het overkoepelende karakter voor de kandidaten nog meer versterkt.

De vijf loopbaancompetenties komen hierin steeds aan bod:

- Werkexploratie (welk werk past bij mij?)
- Netwerken (wie kan mij helpen om aan informatie te komen of ervaring op te doen?)
- Loopbaansturing (geleide of gestuurde opdrachten die in LOB zijn opgenomen)
- Motievenreflectie (wie ben ik? Wat wil ik? Wat vind ik van deze stage/opdracht)
- Kwaliteitenreflectie. (wat kan ik goed, waar word ik blij van, wat past bij mij?)

De opdrachten die per leerjaar worden uitgevoerd, worden voorzien van reflectie en verslag van ervaring in Droomloopbaan opgeslagen en verwerkt. Zo vult de leerling vanaf leerjaar 1 zijn portfolio. Doel hiervan is de leerling te laten ontdekken dat het zijn/haar ontwikkeling is en dat LOB dus ook vooral voor de leerling is. De decanen en docenten informatietechnologie stemmen de activiteiten nauw op elkaar af en waar mogelijk bij de programma's en activiteiten van de vak-PTA's om samenhang en concretisering van het LOB-programma aan te brengen.

Decanen, docenten informatietechnologie en mentoren werken nauw samen in het goed afstemmen van de activiteiten op de behoefte van de leerlingen. Na elk jaar wordt geëvalueerd wat verbeterd kan worden. De schoolleiding wordt regelmatig op de hoogte van de activiteiten/opdrachten en de stand van zaken rondom de loopbaanbegeleiding.

Bijlage S: PROFIELWERKSTUK

COHORT 2025 - 2027

Leerjaar	Exameneenheid	Toetsvorm	Tijdsduur	Herkansbaar	Beoordeling	Opmerkingen
4	Profielwerkstuk	Schriftelijk/ Praktisch	Minimaal 20 uur	Het schriftelijke deel van het profielwerkstuk is herkansbaar Het proces gedurende de weken waarin gewerkt wordt aan het profielwerkstuk is niet herkansbaar. De presentatie is niet herkansbaar.	O/V/G*	Inleverdatum: 4 december 2026 Inleverdatum eventuele herkansing schriftelijk werk: 5 januari 2027

* O(nvoldoende), V(olddoende) of G(oed)

Bijlage T: REKENEN

COHORT 2025 - 2027

SE	Exameneenheid	Code	Toetsvorm	Periode	Tijdsduur (in min.)	Gewicht	Herkansbaar	Beoordeling	Opmerkingen
4.1 4.2	Rekenen 2F		Digitaal & schriftelijk	Sept. - febr.	320	n.v.t.	n.v.t.	V/NV*	De kandidaat krijgt oefenmateriaal verstrekt en kan oefenen binnen ToetsJIIJ.
4.3	Rekenen 2F		Digitaal	Febr. - april	60	100%	Ja	Cijfer	De toets op 2F niveau wordt digitaal afgenomen binnen het programma ToetsJIIJ.
			Score SE			V	* V = Voldaan NV = Niet Voldaan (aan alle onderdelen dient voldaan te zijn)		

Planning voor de vakken van het schoolexamen, wat ga ik wanneer al doen						
Vak	6 weken van te voren	5 weken van te voren	4 weken van te voren	3 weken van te voren	2 weken van te voren	1 week van te voren

Leestips

1. Foto's. titel, *schuingedrukte* of **vetgedrukte** woorden etc. zeggen vaak veel over de inhoud van een tekst. Opvallende eigenschappen geven een idee waar de tekst over gaat.
2. Blijf lezen ook al kom je een nieuw, onbekend woord tegen. Vaak wordt de betekenis later duidelijk of kun je de betekenis raden door de rest van de tekst te lezen.
3. Lees de inleiding en vervolgens de rest van de tekst. Als het is toegestaan, kernwoorden en zinnen onderstrepen en of arceren.
4. De kernzinnen zijn vaak de eerste en laatste zinnen van alinea's.
5. Let bij vragen op signaalwoorden. Die helpen je gericht zoeken. Bij een *wanneer-vraag* zoek je naar een datum of jaartal, *wie* naar een persoon, *waar* een locatie, *waarom* een reden etc.
6. Bij sommige meerkeuzevragen eerst het antwoord in de tekst opzoeken. Vergelijk dan het (gevonden) antwoord met de meerkeuze antwoorden.
7. Skimmen: een leesteknik ook wel oriënterend lezen genoemd. Je leest een tekst snel door om een algemene indruk te krijgen van de inhoud (zie leestip 1).
8. Scannen: een leesteknik wanneer je iets gericht zoekt. Je maakt vaak gebruik van de kennis die je al hebt over het onderwerp (zie tip 5 en 6).